

מנחות צא

עניין: דיבור על עצמו בלשון רבים

ילקוט המאירי עירובין נא.

שם. אר"פ בדיק לן רבא וכו', יל"ד ל' לן ברבים, עיי' בזהר חדש דף כ' ריש ע"ב דאסור לדבר על עצמו בל' רבים משום יוהרא, ואולי י"ל שאמר כו על שהי' חבריו אתו יחד, או אפשר דגברא רבה שאני, וצ"ע.

רב פעלים ח"א סוד ישרים סי' א

ומה שהקשה לכם בפסוק נעשה אדם, שאמר נעשה לשון רבים, הגה המפרשים ז"ל כתבו דכן הוא דרך הגדולים, שהיחיד מדבר על עצמו בלשון רבים, ולכן אמר נעשה בלשון רבים, ללמדנו דרך ארץ של הדיבור שראוי לדבר בדרך ענוה. אך באמת יש ביאור אחר בלשון זה דאמר נעשה אדם, והוא דידוע כי האלוק העליון קודם שברא עוה"ז והשמים אשר עליה, ברא כמה עולמות עליונים וחתניים, והאיל וברא וילך ועשה ספירות קדושים, וכן ברא ג"כ עולם המלאכים, ועולם הגלגלים, וכאשר עלה בראו האלוק וברא את האדם, כלומר הנשמה שלו, דבר תחלה עם לבאיו הם הספירות ועולם המלאכים, שיתנו מהם חלק בנשמתו ודוחו ונפשו של אדם, כדי שזוה יהיה לגר"ן של אדם קשר ואחיזה עמהם, ואם יעשה טוב יועיל גם להם שיוסיף האלוק להם שפע כח וגבורה וטובה, ואם יחטא שגורם להם פגם, אז לא יקטרגו עליו, אלא רואים בקיומו ומבקשים עליו רחמים, עד שישוב בתשובה. ויתקן הפגם שלו, ופגם שגרם להם, ועל כן אמר נעשה אדם בלשון רבים, כי לפמליא של מעלה אמר כן, שיתנו חלק מהם בגר"ן שלו, כדמיון החלק שנותנים האדם והאשה כהולד הטור מזה, כי ידוע הוא דלאו דוקא בגוף לבדו יש חלק לאב ואם, שזה נותן הלבון וזה נותן האודם, אלא גם בנשמת הולד יש להם חלק, כי מן הדוחיות שלהם נותנים לבוש לגפס הולד, וכמ"ש רבינו הארי"ז ז"ל בעץ חיים שער המוחין פרק ה', וכן שם בשער פרקי הלל פ"א בסוד מאמר ברא כרעא דאזכרי ע"ש, וכמו החלק הזה שנותנים אב ואם לבן הטור מאם, ראה האלוק שיתנו הספירות וכל פמליא של מעלה חלק בגר"ן של אדם, וגמלא מזד חלקם זה שנותנים באדם נעשה להם שותפות בו, על דרך שארז"ל שלשה שותפים באדם הקב"ה ואביו ואמו, וכן הענין כאן ביצירת גר"ן של אדה"ר, ולכן אמר נעשה בלשון רבים:

זוהר חדש פרשת בראשית דף טז ע"א

נעשה אדם ר' בוטא בשם ר' בו אמר חזונו על כל התורה כולא ולא מצינו שנתיעץ הקב"ה עם המלאכים לעולם על שום דבר מכל מה שהוא צריך לעשות. ועוד מצינו שאין למעלה ולמטה שמשנים לדעתו של הקב"ה וכשהם רוצים להשיג מיד חזורים לאחר מהשנתם כהדין קנבוסא דקונארי דפרה וחזר לדון דשארי ב' כך הם עד שחזורים ואוסרים ברוך כבוד הי' ממקומו ועוד אמר רבי בוטא מצינו שהקב"ה ברא אור הראשון וברא מזה האור שאר המשמשים שלו. אם האור הראשון שנברא בתחלה לא נתיעץ עמו כשרצה להוציא ממנו שאר צבאותיו ב"ש וכ"ש אדם להבל דמה. א"ר יצחק הנח לרבי בוטא דעס מארי מחניחא שוי מדוריה. א"ר בוטא אנה לא זכינא למחוי מדוראי עסתון אבל קושיא הוה דידהון. ופירוקא שמענא דא"ר בו כהדין מלכא דהוה שליטא על כלא ובעי לאחזאה גרמיה דכלהו כלילין ביה והוא כלא. עביד גרמיה בלישן דסניאין א' כך קביא הואיל [רבעי] לאחזאה דכל עלמא דידיה כליל כולא בידה ואמר לישן דסניאין לאחזאה דהוא כולא. א"ר יצחק אי קלא מן רמא שמענא מהאי אימא דהוה שפיר דלא אתישנא בלבאי האי פירוקא.

ספר חסידים

טו שורש ענוה במקום שיש גדולה וכבוד ירחיק עצמו ולא יכלול עצמו עם שאר בני אדם כיצד שהי' לפני רבו וזכר קושיא או תמיה אשר תמה או תירוצ אשר תירץ אל יאמר לרבו (א) או לחבירו כך תרצתי או כך הקשיתי אלא כך הקשית [א] כדי שלא יהנה לבבו. ועוד יתן לרבו או לחבירו הכבוד ולא לו (ב). שכן מצינו במשה שאמר ליהושע (שמות י"ז ט') בחר לנו אנשים [ב]. מכאן למד ר"ג [ג] כתב שפיר מילתא באנפאי ובאנפי חבראי (ג) ועוד כתיב שאמר הקב"ה לישע' (ו' ח') את מי אשלח ומי ילך לנו [ד] מכאן למדה תורה דרך ענוה לרבנים. אם יקשה בעיניך למה כתיב את מי אשלח ולא כתיב נשלח. כדי שלא יאמר שתי רשויות הן [ה]. וצריך שיקדים שם חבירו לשמו לכל דבר. בלשון לעז (ו) בוש אומני ולא

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON